WSTĘPNA ANALIZA SWOT, WIZJA, MISJA I CELE DLA OBSZARU PLANOWANEGO DO OBJĘCIA LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU NA LATA 2023-2027
LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA „Kraina Wielkiego Łuku Warty"

Wprowadzenie

Lokalna Grupa Działania „Kraina Wielkiego Łuku Warty z siedzibą w Osjakowie posiada status stowarzyszenia i działa na podstawie przepisów:

* ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tj. Dz. U z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.),
* ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 349),
* ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2015 r., poz. 378).

Pierwsze spotkanie założycieli, odbyło się w Osjakowie we wrześniu 2007 roku. Na mocy powyższego postanowienia zostało utworzone Stowarzyszenie „Jurajska Kraina Warty" LGD – zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w marcu 2008 roku. W procesie formowania Stowarzyszenia czynnie uczestniczyli **mieszkańcy wszystkich gmin w LGD** poprzez udział w spotkaniach informacyjnych i szkoleniach dla grup liderów(**mieszkańców** W 2010 roku Zarząd przyjął w poczet stowarzyszenia Gminę i Miasto Pajęczno oraz Gminy Rząśnia i Rusiec. Kolejne rozszerzenie miało miejsce w 2011 roku, gdzie podczas posiedzenia Zarządu LGD „Kraina Wielkiego Łuku Warty" przyłączono następujące gminy: Szczerców, Kluki, Siemkowice, Kiełczygłów, Strzelce Wielkie oraz Sulmierzyce. Podobna procedura miała miejsce w 2015 roku, w wyniku której do LGD przystąpiły cztery gminy tj: Bełchatów, Kleszczów, Nowa Brzeźnica oraz Lgota Wielka.

Analiza SWOT jest jedną z technik wspomagających porządkowanie danych i informacji wykorzystywaną powszechnie w uspołecznionym procesie planowania. Polega ona na ocenie szans i zagrożeń procesu rozwoju w kontekście własnych atutów (silnych stron) i słabości.
Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter w angielskich słowach:
Strenghts – mocne strony,
Weaknesses – słabe strony,
Opportunities – szanse / możliwości,
Threats – zagrożenia.

Należy przy tym zaznaczyć, że silne i słabe strony to cechy obszaru LGD, na które mieszkańcy, władze i wszystkie działające podmioty, instytucje i firmy mogą mieć wpływ. Szanse i zagrożenia to sytuacje zewnętrzne, niezależne od woli podmiotów i osób z obszaru LGD, które jednak jeżeli wystąpią mogą mieć wpływ na to co będzie się działo (odpowiednio: pozytywny – SZANSE, negatywny – ZAGROŻENIA).
Analiza SWOT stanowi więc element porządkowania danych wyjściowych, zbierania i podsumowania opinii lokalnych społeczności oraz narzędzie wspierające wybór kierunków rozwoju dla obszaru objętego lokalną strategią rozwoju.

Przedstawiony do konsultacji dokument stanowi materiał wyjściowy do dalszych prac związanych z opracowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023 – 2027 (LSR) dla obszaru Lokalnej Grupy Działania *„Kraina Wielkiego Łuku Warty"* w ramach instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).

Niniejszy dokument opracowano na podstawie wyników konsultacji społecznych realizowanych w okresie lipiec – wrzesień 2022r. w zakresie tworzenia nowej LSR oraz oceny skuteczności przeprowadzonego procesu wdrażania LSR w latach 2014-2020 z mieszkańcami obszaru LGD na podstawie badań ewaluacyjnych i monitoringu.

Konopnica	Konopnica	08.09.2022
Osjaków	Osjaków	02.09.2022
Wierzchlas	Wierzchlas	13.09.2022
Pątnów	Pątnów	31.08.2022
Siemkowice	Siemkowice	14.09.2022
Działoszyn	Działoszyn	30.08.2022
Pajęczno	Pajęczno	23.08.2022
Kiełczygłów	Kiełczygłów	29.08.2022
Rząśnia	Rząśnia	22.08.2022
Sulmierzyce	Sulmierzyce	12.07.2022
Nowa Brzeźnica	Nowa Brzeźnica	15.09.2022
Strzelce Wielkie	Strzelce Wielkie	06.09.2022
Rusiec	Rusiec	25.08.2022
Szczerców	Szczerców	26.08.2022
Kluki	Kluki	15.07.2022
Kleszczów	Kleszczów	18.07.2022
Bełchatów	Bełchatów	05.09.2022
Lgota Wielka	Lgota Wielka	20.07.2022

W Konsultacjach oraz badaniu uczestniczyli przedstawiciele różnych sektorów tj. publicznego, gospodarczego, społecznego oraz mieszkańców z wszystkich 18 gmin. Przedstawiany dokument jest wspólnym ustaleniem grupy inicjatywnej i może być modyfikowany przez kolejne etapy konsultacji, bowiem w budowie nowej lokalnej strategii rozwoju zasadą jest oddolny charakter tworzenia tego dokumentu będącego dla LGD podstawowym narzędziem zarządzania. Lokalna Strategia Rozwoju „Kraina Wielkiego Łuku Warty" zostanie wypracowana w oparciu o partnerstwo lokalne. Proces tworzenia LSR jest ukierunkowany na zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER a w szczególności na innowacyjność, cyfryzację, środowisko i klimat, zmiany demograficzne, partnerstwo w realizacji LSR w szczególności poprzez wspólną realizację przedsięwzięć i projektów. Model ten określa się mianem partycypacyjnego, polegającego na zaangażowaniu w proces planowania strategicznego lokalnych liderów społecznych, publicznych, gospodarczych, rolników oraz mieszkańców. Partycypacyjny charakter LSR jest kluczowy w myśl założeń rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS). Ma on bowiem być gwarantem rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego i kapitału społecznego, a zatem stanowi o najbardziej długofalowych jej efektach. W każdej gminie należącej do Lokalnej Grupy Działania zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, w których do udziału zapraszono lokalnych liderów, sołtysów, radnych, przedstawicieli samorządu, ośrodków kultury, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, stowarzyszeń, fundacji, związków wyznaniowych, lokalni przedsiębiorcy oraz mieszkańcy zainteresowani rozwojem i przyszłością naszego obszaru. Konsultacje dotyczyły analizy mocnych i słabych stron, analizy zagrożeń i szans zewnętrznych obszaru(analiza SWOT)diagnozy obszaru, jego potrzeb, problemów oraz potencjału określenia celów Lokalnej Strategii Rozwoju identyfikacja grup docelowych dla poszczególnych celów, Informacje zebrane podczas spotkań pozwolą na zaplanowanie działań, które w najwyższym stopniu przyczynią się do jakości życia mieszkańców naszego obszaru

Informacje o kosultacjach zostały umieszczone na stronie internetowej lokalnej grupy działania www.krainawarty.pl w specjalnie dla tego celu utworzonej zakładce oraz na stronach internetowych gmin należących do stowarzyszenia. Ważne jest, by o konsultacjach dowiedziało się jak najszersze grono osób, które mogą być zainteresowane wzięciem udziału w procesie tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju na nowy okres programowania 2021-2027. W związku z powyższym informacje pojawiły się również na tablicach ogłoszeń w każdej gminie. Ponadto telefonicznie lub mailowo zostali poinformowani członkowie LGD, lokalni liderzy, przedstawiciele samorządu, ośrodków kultury, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, stowarzyszeń, fundacji, związków wyznaniowych, lokalni przedsiębiorcy oraz mieskańcy zainteresowani realizacją działań skierowanych na rozwój obszarów wiejskich. Informacja o spotkaniach została przekazana do wójtów, burmistrzów oraz koordydatorów gminnych. Wypracowane cele strategii, w tym wymierne cele końcowe dotyczących rezultatów oraz odnośnych planowanych działań zostaną upublicznione na stronie internetowej stowarzyszenia.

Analiza SWOT - prokonsultacje

SILNE STRONY OBSZARU

(rozumiane jako nasze cechy – mamy na to wpływ, sytuacja wewnętrzna, tacy jesteśmy w relacji do innych)

1. Położenie geograficzne w centralnej Polsce w pobliżu Aglomeracji Łódzkiej, Częstochowskiej, Wrocławskiej i Warszawskiej oraz dobra dostępność komunikacyjna - dostęp do autostrad A-1 i A-2 poprzez S-8 do Łodzi
2. Dobry stan środowiska naturalnego oraz walory przyrodniczo – krajobrazowe (lasy, zbiorniki wodne, rzeki, rezerwaty i pomniki przyrody)
3. Liczne obiekty wpisane do rejestru zabytków (pałace, dworki, drzewa)
4. Różnorodność plenerowych imprez kulturalnych, Szlak bursztynowy
5. Legendy i tradycje ludowe, folklor, produkty i potrawy tradycyjne Wojewódzkie Święto Chrzanu
6. Rozwinięta produkcja zdrowej żywności –Produkty Tradycyjne; funkcjonuje wiele gospodarstw agroturystycznych, w których kultywuje się przygotowywanie produktów i potraw lokalnych
7. Strefy Ekonomiczne w Kleszczowie i Rząśni, Rynek Hurtowy w Sulmierzycach
8. Aktywna społeczność lokalna, w tym Koła Gospodyń Wiejskich, orkiestry dęte oraz duży potencjał społeczny (pszczelarze, wędkarze)
9. Rozbudowana infrastruktura społeczna, sportowa (świetlice wiejskie, boiska, ludzie chętni do pracy)

SŁABE STRONY OBSZARU

(rozumiane jako nasze cechy – mamy na to wpływ, sytuacja wewnętrzna, tacy jesteśmy w relacji do innych)

1. Trudne warunki życia mieszkańców w takich sferach jak: sytuacja materialna, zawodowa, wykształcenie, zdrowie i warunki mieszkaniowe (choć zdecydowanie nastąpiła poprawa warunków życia w odniesieniu do sytuacji sprzed 5 lat) – a co za tym idzie niewystarczające zasoby własne mieszkańców do udziału w projektach; duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej, ubożenie społeczeństwa (pandemia Covid 19, wojna na Ukrainie, narastajaca inflacja)
2. Zły stan infrastruktury drogowej w niektórych gminach
3. Starzejące się społeczeństwo w wyniku emigracji zarobkowych (ludzie młodzi szukają szans na zatrudnienie poza swoją gminą, powiatem, a nawet krajem)
4. Brak spójnej i zintegrowanej informacji o ofercie turystycznej obszaru, słabe przygotowanie kadr do obsługi ruchu turystycznego
6. Niewielka aktywność młodzieży i organizacji młodzieżowych; zbyt mała liczba młodzieżowych organizacji pozarządowych
7. Trwale wysoki poziom bezrobocia; niewystarczająca oferta aktywizacji osób bezrobotnych; niskie kwalifikacje zawodowe i mała przedsiębiorczość mieszkańców
8. Niedostatecznie rozbudowana infrastruktura w postaci ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych
9. Niedostateczny stan zagospodarowania doliny Warty pod potrzeby turystyki i rekreacji,
10.Zbyt mała liczba miejsc noclegowych
11. Niedostateczna oferta usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych
12. Ograniczony dostęp do nowoczesnych technologii, w tym do szybkiego Internetu
13. Słabe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
14. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura służąca zarówno turystom, jak i mieszkańcom, zwłaszcza: miejsca parkingowe, chodniki, toalety publiczne, bezpieczne kąpieliska,

SZANSE OBSZARU

(rozumiane jako otoczenie zewnętrzne – na to wpływu nie mamy, sytuacja zewnętrzna – to może nas spotkać)

1. Kapitał ludzki – mieszkańcy obszaru właśnie w ludziach (ich kompetencjach, relacjach społecznych, zaufaniu) widzą najważniejszy czynnik wpływający na procesy rozwojowe
2. Lokalne władze samorządowe współpracujące z mieszkańcami i ich organizacjami – nadzieje, jakie mieszkańcy wiążą z samorządem w rozwoju swoich lokalnych środowisk
3. Możliwość wykorzystania bogatych zasobów naturalnych, przyrodniczych, historycznych i kulturowych obszaru LGD m.in. wód geotermalnych, węgla brunatnego, torfów, borowin Warty, obszary Natura 2000, Folklor Wieluński
4. Rozwój partnerstwa poprzez realizację wspólnych kolejnych przedsięwzięć; możliwość ubiegania się o fundusze zewnętrzne, w tym unijne na lata 2023-2027
5. Rosnące zainteresowanie zakupem działek budowlanych i rekreacyjnych, a co za tym idzie potrzeba rzemieślników w branży budowlanej: murarzy, stolarzy, cieśli, zdunów, dekarzy, elektryków, hydraulików itd.
6. Pojawienie się nowych stadnin i klubów jeździeckich, a co za tym idzie wzrost zapotrzebowania na koniuszych i mastalerzy
7. Rosnące zapotrzebowanie na usługi turystyczne - wzrastające zainteresowanie turystyką weekendową, aktywną, moda na Polskę (wzrost zainteresowania turystów Polską)
8. Realizacja krajowego programu budowy dróg; uruchomienie Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej;
10. Rozwój terenów wokół węzłów autostradowych
11. Możliwość wykorzystania istniejącego zagłębia chrzanowego
12. Moda na produkty lokalne - wykorzystanie Wspólnej Marki „SMAK WSI”
13. Możliwość nauki i szkolenia na odległość

ZAGROŻENIA OBSZARU

(rozumiane jako otoczenie zewnętrzne – na to wpływu nie mamy, sytuacja zewnętrzna – to może nas spotkać)

1. Postępująca masowa migracja młodych
2. Kontynuacja trendu – pasywnych postaw społeczeństwa
3. Niski przyrost naturalny – starzenie się społeczeństwa
4. Niestabilny system prawny w Polsce
5. Niska opłacalność produkcji rolniczej
6. Wzrost liczby rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (znajdujących się w sytuacji kryzysowej)
7. Globalizacja i produkcja masowa prowadzące do spadku konkurencyjności tradycyjnych lokalnych firm; a co za tym idzie problemy finansowe przedsiębiorców (ograniczone możliwości inwestowania w rozwój m.in. w nowe technologie)
8. Zanikanie gwary łęczyckiej, z powodu unifikacji kultury globalnej w świecie szeroko dostępnym dzięki środkom komunikacji elektronicznej
9. Ruchy migracyjne prowadzące do utraty tożsamości kulturowej i więzi lokalnych
10. Niska aktywność społeczna, zawodowa i kulturalna mieszkańców
11. Negatywne postrzeganie ochrony obszarów cennych przyrodniczo wynikające z przekonania, ze ogranicza to rozwój
12. Postępująca degradacja środowiska naturalnego
13. Rosnący poziom zadłużenia lokalnych samorządów (brak środków na wkład własny do projektów)
14. Konflikt na linii Unia Europejska – Rosja
15. Wojna na Ukrainie
16, zagrożenie epidemiczne COVID-19

Wizja, misja, cele

Założenia wstępne przedsięwzięć wskazanych w LSR

Przedsiębiorcza Dolina Warty

-w ramach przedsięwzięcia planuje się działania wspierające tworzenie i rozwój lokalnych przedsiębiorstw różnych branż. Premiowane będą działania generujące nowe miejsca pracy.

Wsparcie dotyczyć może kosztów: robót budowlanych, zakupu dóbr i usług, najmu, dzierżawy lub zakupu oprogramowania, sprzętu, narzędzi, urządzeń lub maszyn, materiałów lub przedmiotów; szkolenia personelu oraz kosztów ogólnych.

Źródło finansowania: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2023-2027

Sposób wyboru projektów: Tryb konkursowy

Aktywni dla siebie i obszaru LGD

– w ramach przedsięwzięcia planuje się działania zmierzające do rozwoju małych lokalnych inicjatyw angażujących szerokie grono mieszkańców, nawiązujące do lokalnych zasobów historycznych, kulturowych czy przyrodniczych i/lub wykorzystujących inny potencjał obszaru (również dla rozwoju turystyki i rekreacji) Wspierane będą również przedsięwzięcia infrastrukturalne wzmacniające rozwój wspomnianych inicjatyw (obiekty infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, kulturalnej oraz zabytki).

Źródło finansowania: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2023-2027

Sposób wyboru projektów: Tryb konkursowy pełny (projekty infrastrukturalne), projekty grantowe, projekty współpracy

Wizja, misja, cele – schemat ogólny

WIZJA LSR LGD „Kraina Wielkiego Łuku Warty”

Kraina Wielkiego Łuku Warty – region kultury, bogactwa przyrody i aktywnych ludzi - tu żyj, pracuj, zwiedzaj
MISJA LSR LGD „Kraina Wielkiego Łuku Warty”
Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i społecznej obszaru LGD „Krainy Wielkiego Łuku Warty” w celu poprawy jakości życia mieszkańców regionu

1.Tworzenie potencjału dla rozwoju lokalnej gospodarki i tworzenia miejsc pracy

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości

PRZEDSIĘBIORCZY REGION DOLINY WARTY

WSKAŹNIKI PRODUKTU:
- liczba operacji polegających na utworzeniu nowych lub rozwoju istniejących przedsiębiorstw

WSKAŹNIKI REZULTATU:
- liczba utworzonych miejsc pracy

2. **Rozwój lokalnych inicjatyw**

Pobudzenie zaangażowania mieszkańców dla oddolnych inicjatyw lokalnych

WSKAŹNIKI PRODUKTU: - liczba imprez i wydarzeń; - liczba publikacji, płyt, narzędzi elektronicznych, które zostały wydane w ramach środków LSR; - liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR
WSKAŹNIKI REZULTATU: - liczba osób uczestniczących w imprezach i wydarzeniach, - liczba osób, które zapoznały się z publikacjami, płytami, narzędziami elektronicznymi wydanymi w ramach środków LSR, - liczba osób korzystających z wyposażenia zakupionego w ramach realizacji LSR w podmiotach działających w sferze kultury

Rozwój infrastruktury służącej lokalnym inicjatywom

WSKAŹNIKI PRODUKTU: - liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów lub miejsc infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej
WSKAŹNIKI REZULTATU:
- liczba osób korzystających z obiektów lub miejsc infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej

KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIE: AKTYWNI DLA SIEBIE I REGIONU

Leader jest podejściem:

- partnerskim – podejście Leader jest wdrażane przez lokalną grupę działania
- terytorialnym – obszar na którym wdrażany jest Leader musi charakteryzować się spójnością geograficzną, gospodarczą, kulturową , przyrodniczą lub historyczną.
- zintegrowanym – reprezentacja różnych grup interesów służy całej społeczności wiejskiej z danego regionu, która łączy działania z różnych dziedzin gospodarki np. rolnictwa, ochrona środowiska, turystyki,
- oddolnym - decyzje o kierunkach rozwoju podejmowane są przy współpracy podmiotów działających na danym terenie,
- innowacyjnym – Leader daje szansę do tworzenia i testowania nowatorskich metod działania na rzecz zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju oraz innowacyjnych sposobów rozwiązywania lokalnych problemów,
- zakładającym lokalny sposób finansowania i zarządzania
- wspierającym budowanie sieci między lokalnymi grupami działania

<u>Podejście Leader ma na celu sprostanie następującym wyzwaniom:</u>

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie inicjatyw lokalnych,
- tworzenie miejsc pracy i stworzenie warunków umożliwiających podjęcie pracy osobom dotąd pozostającym bez pracy, a także stworzenie korzystnych warunków do tworzenia nowych firm, sprzyjających zwiększeniu potencjału osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy,
- wykorzystanie lokalnych zasobów

Krótkie łańcuchy żywnościowe
Koncepcje Smart Villages
Spółdzielnie energetyczne jako instrument rozwoju terenów wiejskich
Gospodarstwa Opiekuńcze